

[Jesper Simonsen.]

lovforslag, som foreligger, betegner et meget stort Fremskridt i Forhold til Straffeloven af 1866. Som saa ofte fremhævet er den gamle Straffelov nu ret forældet; med Vedtagelsen af den nye tør vi vel sige, at Danmark kommer frem i første Række paa dette Omraade. Fremskridtet viser sig i Henseende til Afgrænsningen af det strafbares Omraade. Man berigtiger der Afgrænsningsbestemmelserne efter Nutidens Forhold. Dette var stærkt tiltrængt, og det sker.

Nogen Forringelse i Henseende til Afgrænsningen af det strafbares Omraade og ogsaa i Henseende til Fastsættelse af Strafferammerne for en Del Forbrydelser er der efter min Opfattelse sket gennem Landstingets Ændringer i Straffelovforslaget. I Landstinget har man indført en unyttig Blasfemibestemmelse, der er ret omfattende, og ved hvilken det eneste forsonende Moment er, at Tiltale kun kan rejses af Rigsadvokaten. Man har slettet Straffriheden for det saakaldte Medlidenhedsdrab. Man har skærpet Straffen for Fosterdrab og forlænget Fristen for Forældelse af Strafskylden for denne Forbrydelse. Jeg skal indskrænke mig blot til disse faa Ændringer, som jeg nævner eksempelvis, men føje til, at gennem Ændringer som disse er Landstinget utvivlsomt ikke i Kontakt med Nutidens Forhold. Og det er et stort Spørgsmaal, om man vil naa sin Hensigt med disse Ændringer, thi Lægmands Medvirken i Retsplejen kan bevirke, at man ikke naar det forfulgte Formaal. Vi ved jo, at Lægmand reagerer, naar han finder, enten at Straffen er for høj i Forhold til den Forseelse, der foreligger, eller at der er foreskrevet Straf for et Forhold, som efter Nutidens Opfattelse burde være straffrit, og man kan altsaa med saadanne skærpede Straffebestemmelser opnaa ogsaa i Fremtiden at se det, vi undertiden er Vidne til nu, at Nævningedomstole til Trods for Bevis for en Forbrydelse frifinder. Det skulde vi jo helst have undgaaet ved den nye Straffelov. Det er ikke styrkende for Retsbevidstheden eller for Respekten for Loven i det hele, naar Lægmand nu og da med Offentlighedens Bifald fraviger Straffebestemmelserne og frifinder til Trods for, at der foreligger Bevis for en Forbrydelse. Jeg siger derfor, at det er tvivlsomt, om man ved Skærpelsen af disse Bestemmelser i Straffeloven opnaar det Formaal, man ønskede at forfølge dermed.

Større og af større Betydning er imid-

lertid de Fremskridt, Straffelovforslaget indeholder i Forhold til nu i Henseende til Behandlingen af Lovbryderne. Der anordnes nye Midler, nye Behandlingsmaader. Man kan vel kortelig sige, at Fremskridtene der navnlig koncentrerer sig om at holde Begynderne og de unge Muligheden for at vende tilbage til det lovordnede Samfund aaben i saa vidt Omfang, som det er gør ligt, og paa den anden Side at yde Samfundet en virkelig Beskyttelse mod de Personer, for hvis Vedkommende der kun er ringe eller slet ingen Udsigt til, at en Tilbagevenden vil lykkes. Og Straffelovforslaget indeholder al ønskelig Frihed for de straffølgende Myndigheder i Henseende til Anvendelse af de Midler, der er anordnet i Straffeloven, ogsaa saaledes, at der kan tages et betydeligt Hensyn til de forekommende Enkelttilfældes særlige Karakter. Paa hele dette Omraade er der vist Domstolene meget stor Tillid, og jeg opfatter det som et meget lykkeligt Forhold for vort Land, at man fra alle Sider med største Tillid og Tryghed har kunnet give Domstolene denne vidtstrakte Frihed.

Om de enkelte af Landstinget gjorde Ændringer i Lovforslaget skal jeg i øvrigt ikke gøre mange Bemærkninger; de fleste af de mange Ændringer er af ringe Betydning. Nogle faa af dem er efter mit Skøn en Forbedring, men nogle af dem betyder, som jeg allerede har berørt, et Tilbageskridt, saaledes Fjernelsen af Dagsbodsystemet. Et Par enkelte Ændringer skal jeg gøre nogle særlige Bemærkninger om, fordi jeg tillægger disse Ændringer en ganske særlig Betydning, nemlig de Ændringer, som er gjort i Straffelovforslagets §§ 16 og 17, det vil sige Ændringerne med Hensyn til det saakaldte Tilregneligheds-spørgsmaal.

Saaledes som Lovforslaget blev forelagt i dette høje Ting i Efteraaaret, byggede det paa Tilregnelighedsprincippet, det vil sige, man opstillede den Sondring, at de utilregnelige Personer var straffrit, de tilregnelige var strafskyldige — dog med et vist Hensyn, men det var Hovedskillelinien. Man stillede sig derved paa det nedarvede Standpunkt. Det nedarvede Tilregnelighedsbegreb bygger paa en efter min Mening uklar Forestilling om Skyld eller Ikke-Skyld. Der skal, som man udtrykker det, foretages en Afvejelse ud fra etiske og sociale Synspunkter, Hensyn, som der kan filosoferes meget over, men som egentlig giver en ringe Vejledning for Fastsættelsen